

байжың ажыгзалга киргев.
Бай-Тайганың Тээли суурда
320 кижн өөренир школа ту-
дуу онза саадан. Аске-даа
тудугларда байдал оон дээр-
дес.

диг эгэлхэн. Чеже-даа чаа
программа, борединге номна-
ры ажилдаа түүний гүрэн бол-
за байхыг хичигн чоралдны-
гч ижи чонка керек бүтес.
Ынчанган партия, совет бол-
гын хой-ниги организацинала-
ры школа дугайнда докта-
лаал сайын салмы, башмыга
дуалад, школлартын мате-
риалдыг бэлэмиз бичмыглэр
ужуурт. Бисте эки чүүдэр
бар. Бу чымдын сентябрийн
бирээд 170 школага 31 му-
нхре школын оройни кир-
ген. Бил Чамин «Ого» нол-
то, Чою-Хемчинтия «Искра»
колхозто. Бармы-Хемчинтия
«Шекпур» колхозто школа
бичмынарын тухай.

Школа интерваторларының саны өзүп турар. Би-Хемниц Эрбек сес чыл школазында төп одалгалы интернат аймагында кирген. Малчы-варың 10 муң хире ажитоху күрүениң долу хандырылгызында өөренип, чурттап турар.

де ээрге түнүдөй кам чы-
улаштыр доткалма чедип ан-
турар коллективтериниң саны
бисте чык буру өзүп турар.
Эрткен өөрдөлдө чымында 33
школа, 468 башкы өөрөнкы-
чыларын багай демдек чо-
өөрдөлдөзүн чедип алган. Бо-
өөрдөлдө чымын багтайты
үдүдүндө ол сан база ээзо-
зөзө. Ылаңга Кызылдың
№ 10 школына (директору
П. И. Штеповский) эки түн-
үдөй чедип алган. Бирги
үдүдүндө чымын түнүсін
школага 953 чыга рес-
публиканын ортузкы коргу-
зүдүндө 10 куу бедн. Мында
башкылар бот-боттарынга ду-
дузалык, методиктиң литера-
тураның чаа чүдөдөрин кол-
лективтиң өөрөнип турар.
Өөрөнкың бирүзүн башкылар
кичинеңге алган. школыча-
чыны белгилең байдала ко-
пак эгезең болма, аңа до-
пордан дузалар. Озадаш-
чынын холдун эрттириңер
орукту бөдүрбайы турар.

турар. Тузаниң № 1 (ди-
ректоры эс Салипа). Барым-
Хемиктиң Ак-Довуран сес
били (директоры эс Кустов).
Кызыл-Махалың (директоры
эс Блэйз) школлари дэш
оске-да коллективтер багай
эсэс аймакдап турар. Башкы-
лашкыни херэонин саугур
мастерлари апаран Соци-
алистик Кун-ажылаң Маады-
ны С. С. Тамдыл-оол (Ак-До-
вурак), СССР-ни Дэди Совет-
ниң депутатла А. А. Оюн
(Иги-Таз), А. П. Башкирче-
ва дэш оске-да аш-
кылар, дорбарлар (эс Ола-
сиз) сизиллер, ак ертемдег
сизиллери, огу ертем болан
методика талаам-биле бедиң
негиде эртиртери чаңчы
болган. Хөреникчилер-биле
ажыды бун бүрү чорудуң
да-неер-биле хариззаапы
ажыккадан. Ажыл-ажылбагы
дууруте, коллективтерине
бар доктаамал барын чоп
артуна педагогиктиң би-
лигини негетидеп турар.

лары өөрүнчүгү, мыңчалаа-даа
жылга таптыктык четтестер
кыттайып барып болбас.
Кол-3 чүе — уругтарына
билинип дегенди чыны боюн
ортомшаа, бо оордотке чы
зуу бзгкн эрдн үдүндүдө 86,9
зуу аам артык кылдым бо
еани-бөдөй деңсөргө чаттыр
аа 3 хуу кымырлап. Шүң-
уу школарыга багай өөр-
дөлгөлөргө азын саны 7 му
нере кижн чедип турар. Бо
ерде дүвүрчип болбас
гражок. Өөрөнчигериллнп
ой кезинин билнн кымын,
дөз өзөк демдеп 3 боуру
айыл хой. Багай өөрчөлгө-
лөргө азында пионер-
ер-даа, комсомолчулар да
ой. Школарыны пионер,
комсомол организациалары
уругтары эки өөрчөлдө бо-
шнп бжжыг күрүмчө мобил-
дөргө кыштактан коштактан.
Республиканын бакшылар
болкөстөртүлөрдөн Каа-Хем-
ини (75 хуу), Бай-Тайган
82,3 хуу) база Токунун
81,2 хуу) школарыны эн ча-
басы түнөлдөп болгон. Өөр-
дөлгөннп багай болгангына

[illegible][illegible]

аа суурнуу хей-ниити амьды-
турар. Ол — нэдээ Советтиң
удугга эки киржилгези болгаш
дээш, ол Тыва АССР-ниң
Хүндүлел бижии-биле шаң-
-оол.

«Тыгыз туудуг» трезинин парткомунун хуралына юбилей-
лик 1970 чылдын парларга чагылдыггазынын түнелин чу-
гудалашкан. Мурдуга чылдарга дөмөйгөргө бө чылын парла-
гага таралдыггазынын талаш-биле тайлыбыр ачылдын эки
чоруткан. Он түнелинде 1969 чылдын январь 1-де 788 со-
лун, 1126 жуурнал чагылтыггазын турган бөлээ ам 775 солун,
1171 жуурналды чагылтыггазын.

Кызыл-тууг эргеленде партия организашыны (секре-
тары А. Сухатер) политиктин чууга, кампаныя парларга
чагылдыггазыны кичөөгөйни күштелдирип, тескин өскө
организацияларындын дээр бөлгөн. Мында 150 солун, 231
жуурналды чагылдыггазын алган. «Тыгыз туудуг» трезинин бугулдуг
комбинатында байдал багай эвес, 130 солун, 214 жуурнал
чагылтыггазын.

Чамдын черлерде партия, комсомол болгаш хөй-ничи
организацияларын парларга чагылдыггазын херекке алба-
нылган, бө талаш-биле тайлыбыр ачылдын кошкан чорут-
канындын чагылдыггазын ниити савы кууд болуп турар.
Чуизээ, метализация эргеленде чүгдө 54 жуурнал, 30 солун
башитингенин мында парларга чагылдыггазынын талаш-
биле ачылдын кууд дөйгөлгө тургөйни херечилеп турар.

С. САНДАН.

Завлеченные чужим ажиотажом националы улустар туртупта, коммунисттик инжениерлэргэ тургузул турар. Тыва АССР-да бекет хире националы улустар туртупта. Тыванын ажил-артыг болгаш культуру тургузууну куулуна чагавга херектерин бүтүрүп, чыгыш эл-сепкилдери ажилдап турарын демгелээрин тутула.

Чуеваны документтин чоңууч националын, дил-домог тодарадырларга аралы берип турар. Совет Завлеченин националы улустары боттарынын ажил тургун-биле хостуг эл-бүдү турар болгаш, тамакты бүтүрүп кайы аялганы, каныгыг жыл-домоготун шилгил элдиниң чыгыш программасын

1970 чылда чорудар чоюну
Бүтү-эвилел чызыс чүргүн
улус ажил-агыйын плайна-
рынга бваса эконимиянт кү-
чүвүс улам кый кедүрөрүнче
илгин бээр.

Н. КРАСНОВИД.

Кызыл хоорай статистика-
дынын инспекторунун чызе та-
лазы-биле дузалакчым.

ИМАЗА-ДАА...

ык чуралдарында элестри ста-
ни суралдазынын ажилында
дакцияла чыгаалар келген. Ра-
дерек суралдарында мындыг бай-
регондентилер М. Биче-оол,
и. Ус чагалдары бижигитиптес

фон чуралдазын экижиткен.
дарекка элестри стациалары
регондентин райбүкүсүн дарга-
ла

